

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

«07» серпня 2024 року № 392

ПРОГРАМА підтримки фінансування енергосервісних компаній (ЕСКО-компаній).

Цю Програму розробив Фонд розвитку підприємництва з метою впровадження Проєкту «Усунення бар'єрів для сприяння інвестиціям в енергоефективність громадських будівель у малих та середніх містах України шляхом застосування механізму ЕСКО», що фінансується Програмою розвитку ООН, допоміжним органом Організації Об'єднаних Націй, заснованим Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй (далі – ПРООН), який виступає партнером із реалізації цього Проєкту.

1. Мета Програми	1.1. Метою Програми є прискорення впровадження заходів енергоефективності в інфраструктурі громад та громадських будівлях, що знаходяться у комунальній власності або власності територіальної громади (далі – громадські будівлі), у малих та середніх містах України із застосуванням модальності ЕСКО шляхом залучення інвестицій приватного сектору протягом періоду його реалізації, в тому числі через запуск механізму фінансової підтримки.
2. Механізм реалізації Програми	2.1. Покращення доступу до фінансування енергосервісних компаній (далі – виконавців енергосервісу) з метою реалізації комплексу технічних та організаційних енергозберігаючих (енергоефективних) заходів (далі – Енергосервіс) через механізм грантової фінансової підтримки виконавців енергосервісу у вигляді часткового відшкодування тіла кредиту для інвестування в енергосервісні договори, на визначених Програмою умовах, зменшеної на суму податку на додану вартість (далі - Фінансова підтримка), що буде реалізовуватись за участі банків-партнерів ФРП, які надаватимуть виконавцям енергосервісу кредити. 2.2. Для участі в Програмі будуть відібрані банки-партнери ФРП, які відповідають критеріям прийнятності, наведеним у додатку 1 до цієї Програми. 2.3. Виконавці енергосервісу, що входять до Групи пов'язаних контрагентів, можуть отримати за Програмою Фінансову підтримку через один або декілька банків-партнерів в межах одного Ліміту Фінансової підтримки з розрахунку на всі енергоефективні заходи виконавців енергосервісу, що входять до Групи пов'язаних контрагентів. 2.4. Сума Фінансової підтримки розраховується від ціни енергосервісного договору, що не включає податок на додану вартість (далі – ПДВ)- для платників ПДВ
3. Цільова група Програми	Суб'єкти мікро-, малого та середнього підприємництва у значенні статті 55 Господарського кодексу України, які уклали енергосервісний договір у значенні та за процедурою, визначеною у Законі України від 09.04.2015 » № 327-VIII «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької

	<p>діяльності для проведення масштабної енергомодернізації, та відповідають критеріям прийнятності до виконавців енергосервісу, наведених у розділі 4 цієї Програми.</p> <p>Виконавець енергосервісу для участі в Програмі подає енергосервісний договір, укладений відповідно до Закону України від 09.04.2015 » № 327-VIII «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації, Закону України від 09.04.2015 № 328-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації», за наслідками здійснення закупівлі енергосервісу шляхом застосування процедури відкритих торгів у порядку, передбаченому Законом України від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі.»</p>		
4. Критерії прийнятності до виконавців енергосервісу	Критерії	Підтвердні документи	Вимоги
	<p>4.1. Для того, щоб бути прийнятним учасником Програми, виконавець енергосервісу має відповідати таким критеріям (вимогам):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ виконавець енергосервісу – отримувач кредиту має: <ul style="list-style-type: none"> - бути заснований не пізніше ніж 1 рік до дати подання заявки на кредит; - мати укладені щонайменше два енергосервісні договори; - мати в наявності не менше 3 спеціалістів (проектант, закупівельник, інженер монтажу), які мають досвід у реалізації проектів з енергосервісу; 	<p>Щодо заснування: надати копію документа, що підтверджує державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності</p> <p>Щодо реалізованих енергосервісних договорів: надати копії укладених та оприлюднених в електронній системі закупівель енергосервісні договори;</p> <p>Щодо наявності спеціалістів: надати копію наказу про призначення в штат спеціалістів та/або копію трудових договорів / договорів цивільно-правового характеру та/або підрядний договір, договір надання послуг та інші документи, передбачені законодавством України, які підтверджують наявність правовідносин з відповідними працівниками</p>	<p>Вимоги щодо дотримання та проведення моніторингу Партнером:</p> <p>На момент укладання кредитного договору.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ не може бути особою, учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром якої є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій, юридичною особою, в якій особа, яка належить або належала до терористичної організації, виступає учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром; 		<p>На момент укладання кредитного договору. Моніторинг – на піврічній основі.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ зареєстрований на території України (крім тимчасово окупованих територій, перелік яких визначається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.12.2022 № 1364 "Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією"); 	<p>Надати копію витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців</p>	<p>На момент укладання кредитного договору.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ на момент укладення кредитного договору з банком-партнером мати стабільний фінансовий стан: вести реальну господарську діяльність не менше 6 місяців; 		<p>На момент укладання кредитного договору.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ не мати простроченої заборгованості (основною сумою кредиту і процентами) перед банком-партнером, більш ніж 30 (тридцять) календарних днів, за кредитом, наданим виконавцю енергосервісу для реалізації енергосервісного договору на момент отримання фінансової підтримки в межах Програми; 		<p>На момент отримання фінансової підтримки.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ не перебувати у стані припинення, ліквідації, реорганізації, банкрутства та ін. на момент укладення виконавцем енергосервісу кредитного договору з банком-партнером в рамках реалізації Програми; 		На момент укладання кредитного договору. Моніторинг – на піврічній основі.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ не бути об'єктом будь-яких персональних (індивідуальних), спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів / санкцій, у т.ч. санкцій ЄС та США; 		На момент укладання кредитного договору та отримання фінансової підтримки. Моніторинг – на піврічній основі.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ дотримуватися екологічних та соціальних стандартів і норм у веденні бізнесу, в т.ч. в межах реалізації енергоефективних заходів виконавцем енергосервісу; 		На момент укладання кредитного договору. Моніторинг – на піврічній основі.
5. Критерії прийнятності до проектів енергосервісу	<p>4.2. Реалізація енергосервісного договору має забезпечити рівень скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів від базового рівня споживання енергії одного з паливно-енергетичних ресурсів, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заходи з ЕЕ в громадських будівлях – не менше 20 % теплової енергії на рік; • Встановлення сонячних станцій (мережеві або гібридні) - не менше 10 % електричної енергії на рік; • Встановлення ЛЕД світильників для мережі вуличного освітлення – не менше 20 % електричної енергії на рік; • Встановлення/модернізація насосного обладнання та мереж – не менше 10 % електричної енергії на рік; 	<p>Надати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - копію укладеного енергосервісного договору, в т.ч. додаток 5; - погоджену з замовником енергосервісу проектну документацію. 	Цільова економія має бути підтверджена на основі енергетичного аудиту, проведеного сертифікованим аудитором (ами)

	<ul style="list-style-type: none"> Модернізація / заміна котельного обладнання – не менше 15% теплової енергії на рік; 						
	<p>4.3. Енергосервісні договори мають бути реалізовані в малих та середніх містах:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Мале місто</th> <th>Середнє місто</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>До 100 тис. осіб</td> <td>Від 100 тис. до 400 тис. осіб</td> </tr> </tbody> </table>	Мале місто	Середнє місто	До 100 тис. осіб	Від 100 тис. до 400 тис. осіб		На момент укладання кредитного договору та отримання фінансової підтримки. Моніторинг – на піврічній основі.
Мале місто	Середнє місто						
До 100 тис. осіб	Від 100 тис. до 400 тис. осіб						
	<p>4.4. Об'єкти енергосервісу не мають бути пошкоджені / зруйновані через форс-мажорні обставини спричинені військовою агресією Росії в період правового режиму воєнного стану.</p>	<p>Перевірити пошкодження / руйнацію Об'єкти енергосервісу можна через банк даних від ПРООН (онлайн): https://data.humdata.org/dataset/ukraine-data-on-attacks-on-aid-operations-education-health-and-protection/resource/8242566e-87e8-4854-b18d-e58f5ace79f3 https://data.humdata.org/dataset/ukraine-data-on-attacks-on-aid-operations-education-health-and-protection?</p>	На момент укладання кредитного договору та отримання фінансової підтримки. Моніторинг – на піврічній основі.				
	<p>4.5. Для участі в Програмі має бути розроблена проектна документація погоджена з замовником енергосервісу.</p>	Надати копію енергосервісного договору, копію погодженої з замовником енергосервісу проектної документації та кошторис	На момент укладання кредитного договору та отримання фінансової підтримки.				
	<p>4.6. Відшкодування за Програмою здійснюється виключно для енергосервісних договорів, які укладені із застосуванням відкритих торгів. Кредитування / відшкодування за Програмою не поширюється на енергосервісні договори, що були укладені без застосування відкритих торгів, згідно пункту № 72 постанови Кабінету Міністрів від 22.10.2022 № 1178 «Про</p>	Надати посилання закупівлі енергосервісу здійсненої застосуванням відкритих торгів через сайт https://prozorro.gov.ua					

	затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі", на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».		
5. Максимальна сума кредиту для виконання енергосервісного договору	5.1. Максимальна сума кредиту для виконання одного енергосервісного договору не може перевищувати 16 000 000,00 (шістнадцять мільйонів) гривень 00 коп.		На момент укладання кредитного договору.
6. Ліміт Фінансової підтримки	6.1. Ліміт (максимальна сума) Фінансової підтримки, що надається виконавцю енергосервісу для виконання одного енергосервісного договору, становить 20 % від ціни енергосервісного договору, але не більше 1 600 000 (один мільйон шістсот тисяч) гривень 00 коп. Ліміт (максимальна сума) Фінансової підтримки, що надається одному виконавцю енергосервісу за всіма енергосервісними договорами, що беруть участь в Програмі, не може перевищувати 4 000 000 (чотири мільйони) гривень 00 коп.		На момент укладання кредитного договору та отримання фінансової підтримки. Моніторинг – на піврічній основі.
7. Мінімальний термін кредиту для реалізації енергосервісних договорів	7.1. Мінімальний термін фінансування за кредитним договором на впровадження енергосервісу становить 18 (вісімнадцять) місяців.		На момент укладання кредитного договору.
8. Дострокове погашення	8.1. Забороняється здійснювати дострокове повне / часткове погашення		На момент укладання кредитного договору.

кредиту для реалізації енергосервісних договорів	заборгованості за кредитним договором протягом перших 6 (шести) місяців з дати отримання кредитних коштів від банку-партнера за виключенням дострокового погашення суми кредиту в розмірі суми отриманої Фінансової підтримки.		Моніторинг – на піврічній основі.
9. Валюта Фінансової підтримки	9.1. Кошти Фінансової підтримки надаються виключно в національній валюті України.		
10. Строк звернення виконавця енергосервісу для участі у Програмі	10.1. Строк, протягом якого виконавець енергосервісу може звернутися до банку-партнера для участі у Програмі обмежений кінцевою датою – 01.11.2024.		
11. Вартість фінансування енергосервісних договорів	11.1. Вартість фінансування банком-партнером впровадження заходів енергоефективності виконавця енергосервісу (ефективна процентна ставка за кредитним договором) протягом всього строку дії кредитного договору не може бути вищою від середнього рівня вартості фінансування проектів за аналогічними програмами банка-партнера по всій території України.		
12. Напрями фінансування енергосервісних договорів	12.1. Придбання обладнання та матеріалів для реалізації заходів із Енергосервісу. Фінансування робіт виконавця енергосервісу з монтажу обладнання та матеріалів у межах заходів з Енергосервісу.		
13. Цілі Фінансової підтримки	13.1. Фінансова підтримка може бути направлена лише на дострокове погашення заборгованості за кредитним договором, укладеним виконавцем енергосервісу з банком-партнером для реалізації заходів з Енергосервісу.		
14. Види діяльності виконавців енергосервісу заборонені для фінансування в рамках Програми	14.1. Не можуть брати участь у Програмі виконавці енергосервісу, які здійснюють один або декілька з таких видів діяльності: <ul style="list-style-type: none"> - виробництво або торгівлю будь-якими продуктами або видами діяльності, які вважаються незаконними згідно з місцевими законами чи правилами або міжнародними конвенціями та угодами, або підпадають під міжнародні заборони, такі як фармацевтичні препарати, пестициди/гербіциди, речовини, що руйнують озоновий шар, поліхлорований біфеніл (ПХБ), дику природу або продукти, які регулюються CITES; - виробництво або торгівлю зброєю та боєприпасами; - виробництво або торгівлю алкогольними напоями (крім пива та вина) - виробництво або торгівлю тютюном; - азартні ігри, казино та аналогічні підприємства; 		

	<ul style="list-style-type: none"> - виробництво або торгівлю радіоактивними матеріалами. Це не стосується придбання медичного обладнання, обладнання для контролю якості (вимірювання) та будь-якого обладнання, де радіоактивне джерело вважається тривіальним та/або належним чином захищеним; - виробництво або торгівлю незв'язаними азбестовими волокнами або продуктами, що містять азбест. Це не стосується придбання та використання зв'язаних азбестоцементних листів із вмістом азбесту менше 20 %; - риболовлю в морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5 км в довжину; - виробництво, торгівлю, зберігання або транспортування значних обсягів небезпечних хімічних речовин або використання небезпечних хімічних речовин у комерційних масштабах. До небезпечних хімічних речовин належать бензин, керосин та інші нафтопродукти; - виробництво або діяльність, які посягають на землі, якими володіють корінні народи або на які претендують корінні народи відповідно до судового рішення, без повної документально підтвердженої згоди таких народів; - виробництво або діяльність, що передбачає шкідливі або експлуатаційні форми примусової праці/дитячу працю; - виробництво або торгівля деревиною або іншою продукцією лісового господарства, крім тієї, що походить з лісів, які ведуться на засадах екологічно сталого лісокористування; - Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES) - https://www.cites.org/eng
<p>15. Вимоги до поширення інформації про Програму</p>	<p>15.1. Програма має бути оприлюднено на офіційному вебсайті банку-партнера як окремий фінансовий інструмент.</p> <p>15.2. В оприлюдненій інформації про Програму, а також в матеріалах, які розповсюджуються серед клієнтів банку-партнера та в рекламних цілях, має бути відображено та зазначено про те, що Програма реалізується в межах Програми «Усунення бар'єрів для сприяння інвестиціям в енергоефективність громадських будівель у малих та середніх містах України шляхом застосування механізму ЕСКО», що фінансується ПРООН у співпраці з Фондом розвитку підприємництва (ФРП). Мають бути відображені логотипи у відповідності до вимог, наведених в інструкціях з використання логотипів зазначених установ.</p> <p>15.3. Аналогічну інформацію про установи та проєкт, у межах якого реалізується Програма, має бути відображено в договорах, укладених між банками-партнерами та виконавцями енергосервісу.</p> <p>15.4. В договорах, що укладаються між банками-партнерами та ЕСКО-компаніями має бути передбачено згоду останнього на використання банком-партнером, ФРП та ПРООН інформації про проєкт енергосервісу з метою оцінки ефективності впровадження Програми, поширення інформації про найуспішніші проєкти енергосервісу в матеріалах зазначених установ, але в межах інформації, яка не становить банківської та комерційної таємниці про проєкт енергосервісу.</p>
<p>16. Моніторинг цільового використання та відповідності</p>	<p>16.1. Банки-партнери протягом всього строку дії Програми та строку дії кредитного договору, мають забезпечувати належну ідентифікацію та моніторинг відповідності виконавців енергосервісу та проєктів енергосервісу критеріям прийнятності Програми, моніторинг цільового використання кредитних коштів та коштів наданої Фінансової підтримки, наданих банками-партнерами для фінансування проєктів енергосервісу в межах Програми, а також дотримання виконавцями енергосервісу соціальних та екологічних стандартів і норм ФРП.</p>

<p>критеріям прийнятності</p>	<p>Партнери мають надавати усіляку підтримку представникам ФРП та ПРООН для моніторингу цільового використання коштів, наданих банками-партнерами для фінансування впровадження проєктів енергосервісу в межах Програми.</p> <p>16.2. Виконавець енергосервісу з моменту надання послуг з енергосервісу (щомісячно до 20 числа) надає банку-партнеру, ФРП та проєкту ПРООН «Усунення бар'єрів для сприяння інвестиціям в енергоефективність громадських будівель у малих та середніх містах України шляхом застосування механізму ЕСКО» інформацію про очікувані показники рівня скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів (в натуральних величинах, у відсотках та грошовому вимірі) та результати фактичного досягнення таких показників за формою, згідно із додатком 2.</p>
<p>17. Поєднання участі виконавців енергосервісу з іншими програмами</p>	<p>17.1. Надання фінансової підтримки виконавцям енергосервісу в межах Програми може поєднуватись з іншими програмами, такими як Програма «Доступні кредити 5-7-9%», програми часткового гарантування кредитів, окрім програм, якими передбачено отримання грантів та/або повної / часткової компенсації основної суми кредиту.</p>
<p>18. Відмова у виплаті або повернення Фінансової підтримки</p>	<p>18.1. У випадку порушення виконавцями енергосервісу положень Програми та/або умов договорів, укладених у межах Програми, вони зобов'язані повернути суми Фінансової підтримки ФРП у порядку, визначеному кредитним договором між виконавцем енергосервісу та банком-партнером.</p>

Критерії прийнятності до банків-партнерів

1. Дотримання регулятивних вимог (зокрема, економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції), включаючи індивідуальні нормативи Національного банку України, встановлених для конкретного банку. На період воєнного стану не є порушенням цього критерію недотримання регулятивних вимог у разі незастосування Національним банком України заходів впливу за відповідне порушення у вигляді обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій.

2. Відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету.

3. Незастосування протягом останніх 12 місяців до банку або до власників істотної часті в банку, або до пов'язаних осіб банку Україною, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи ЄС персональних санкцій.

4. Наявність технологій та процедур кредитування ЕСКО-компаній, прийнятність яких визначає Фонд розвитку підприємництва.

5. Наявність у продуктивній лінійці банку кредитних продуктів для ЕСКО-компаній, інформацію про які розміщено на вебсайті банку.

6. Наявність кредитного портфеля ЕСКО-компаній (не менше трьох кредитів) або наявність стратегічного плану щодо фінансування ЕСКО-компаній (стратегія бізнесу, цільові параметри, ліміти на кредитні експозиції тощо).

7. Наявність затвердженої Наглядовою Радою банку-партнера Екологічної та соціальної політики відповідно до вимог Фонду розвитку підприємництва.

